

Chambre des Représentants

SESSION 1965-1966.

6 JUIN 1966.

PROJET DE LOI modifiant les lois relatives aux pensions militaires coordonnées le 11 août 1923.

EXPOSÉ DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet de loi soumis à vos délibérations a pour objet de modifier la législation sur les pensions militaires pour ancienneté de service, en vue d'assurer une plus juste application des dispositions qu'elle contient. La justification de ces mesures est exposée ci-après.

L'article 51 des lois coordonnées sur les pensions militaires permet de supputer pour le double de sa durée, dans le calcul des pensions pour ancienneté de service, le temps passé aux armées mises sur pied de guerre, de même que celui pendant lequel les militaires ont été prisonniers de guerre ou internés à l'étranger.

L'article 53 dispose que la supputation du bénéfice prévu par l'article 51 s'établit en totalisant les périodes à faire valoir et que la fraction d'année que comporte éventuellement le total doit être comptée pour un an.

Lorsque des mesures ont été prises en 1930, en vue de permettre aux aviateurs militaires d'obtenir la pension à un âge moins avancé que celui prévu pour les militaires des autres armes, il a été décidé que le temps passé dans le cadre du personnel navigant de l'aviation militaire compterait pour le double de sa durée dans le règlement des services pour l'obtention de la pension militaire d'ancienneté. Ce mode de supputation aurait dû normalement faire l'objet d'un article particulier, inséré dans les lois coordonnées, mais il n'en a pas été ainsi et l'article 2, littéra D, de la loi du 14 juillet 1930 a simplement ajouté la disposition en cause à un article existant, en l'espèce, l'article 51, sans doute parce que celui-ci prévoyait déjà le doublement de certains services.

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1965-1966.

6 JUNI 1966.

WETSONTWERP tot wijziging van de op 11 augustus 1923 samen- geordende wetten betreffende de militaire pensioenen.

MEMORIE VAN TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het ontwerp van wet dat U ter bespreking wordt voorgelegd, heeft voor doel de wetgeving inzake de militaire anciënniteitspensioenen te wijzigen ten einde een nauwkeuriger toepassing te waarborgen van de bepalingen die zij bevat. De rechtvaardiging van die maatregelen wordt hierna uiteengezet.

Artikel 51 van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen maakt het mogelijk de tijd doorgebracht bij de op oorlogsvoet zijnde legers, evenals deze gedurende welke de militairen krijgsgevangenen of geïnterneerden in de vreemde zijn geweest, voor het dubbel van zijn duur in aanmerking te nemen in de berekening van de anciënniteitspensioenen.

Artikel 53 bepaalt dat de berekening van het bij artikel 51 omschreven voordeel geschiedt door samentelling van de in aanmerking te nemen diensttermijnen en dat het jaaronderdeel, bekomen in de berekening der diensten, voor één jaar moet tellen.

Toen in 1930 maatregelen werden getroffen ten einde de militaire vliegeniers in staat te stellen pensioen te bekomen op een minder gevorderde leeftijd dan de leeftijd die voor de militairen van de andere strijdmachten is voorzien, werd er besloten dat de tijd doorgebracht in het kader van het varend personeel der militaire luchtmacht dubbel zou tellen in de berekening van de diensten voor het bekomen van het militaire anciënniteitspensioen. Deze berekeningswijze zou normaal het voorwerp hebben moeten uitmaken van een bijzonder in de samengeordende wetten ingelast artikel, maar dat is niet gebeurd en artikel 2, littéra D, van de wet van 14 juli 1930 heeft eenvoudig de bedoelde bepaling bij een bestaand artikel gevoegd, in dit geval, artikel 51, waarschijnlijk omdat dat artikel reeds de verdubbeling van zekere diensten bevatte.

Or, l'article 53 des mêmes lois, qui est antérieur au texte relatif au personnel navigant de l'aviation militaire, stipule que pour l'application de l'article 51, la période supputée double est arrondie à l'année supérieure, ce qui signifie qu'une période de service dont la durée est, par exemple, de 4 ans et 3 mois, est supputée pour le calcul de la pension une première fois pour sa durée réelle et une seconde fois pour cette même période arrondie à l'année supérieure, c'est-à-dire 5 ans, soit au total 9 ans et 3 mois.

L'incorporation dans l'article 51 du texte relatif aux aviateurs a donc pour effet, si l'on s'en tient à la lettre, de faire bénéficier ceux-ci de l'arrondissement à l'année supérieure, alors que cet avantage a toujours été considéré comme étant réservé aux seuls services rendus pendant la guerre de 1914-1918.

Il est bien évident que les auteurs de la loi de 1930 n'ont pas voulu cela.

Aussi, en vue d'éviter les abus qui pourraient découler d'une interprétation littérale des textes, le Gouvernement propose de rectifier l'article 53 des lois coordonnées, en remplaçant la référence à l'article 51 qu'il contient par une référence limitée aux deux premiers alinéas de cet article, en manière telle qu'il ne puisse plus être contesté que le bénéfice du doublement arrondi à l'année supérieure est réservé aux services accomplis aux armées mises sur pied de guerre et aux périodes d'internement.

*
**

D'autre part, au lendemain de la libération du territoire, un certain nombre de sous-officiers de carrière ont été chargés d'exercer temporairement des fonctions de greffier-adjoint de Conseil de guerre en campagne. Leur nomination à ces fonctions, qui relèvent du Ministère de la Justice, a eu pour effet de leur faire perdre la qualité de militaire, ce qui pouvait leur causer un préjudice lors de leur mise à la retraite.

Comme les intéressés s'en étaient inquiétés, l'assurance formelle leur fut donnée que l'interruption de leur carrière militaire n'aurait aucune conséquence dommageable pour le calcul de leur pension. On avait estimé, à l'époque, que les difficultés résultant de la situation particulière dans laquelle se trouvaient placés ces militaires, pourraient être résolues dans le cadre de la législation existante.

La Cour des Comptes n'a cependant pas partagé cette manière de voir, car elle estime que la législation en vigueur ne permet de supputer le temps passé dans des juridictions militaires qu'au seul titre de services civils qui ne sont pas susceptibles de donner lieu à l'octroi des bonifications et avantages rattachés exclusivement aux services militaires effectifs.

Comme il ne serait pas logique que les sous-officiers en cause soient lésés dans leur pension par le fait d'une nomination qu'ils ont été normalement tenus d'accepter et en raison des assurances qui leur ont été données, le Gouvernement estime nécessaire de compléter les lois sur les pensions militaires par une disposition assimilant les prestations rendues en qualité de greffier-adjoint à du service militaire effectif, afin qu'elles puissent intervenir pour la détermination du nombre d'augmentations barémiques entrant en compte dans le traitement servant de base au calcul de la pension et donner lieu aux majorations pour années d'activité dans le grade ainsi que, le cas échéant, au doublement de la période de guerre comprise entre le 3 septembre 1944

Welnu, artikel 53 van dezelfde wetten dat ouder is dan de tekst betreffende het varend personeel van de militaire luchtvaart, bepaalt dat voor de toepassing van artikel 51 de periode die dubbel telt, wordt afgerond op een hoger jaar, wat betekent dat een diensttijd waarvan de duur bijvoorbeeld 4 jaar en 3 maand is, voor de berekening van het pensioen, een eerste maal voor zijn werkelijke duur wordt in aanmerking genomen en een tweede maal voor die zelfde duur doch afgerond op het hogere jaar; m.a.w. 5 jaar, hetzij in totaal 9 jaar en 3 maand.

Het inlassen in artikel 51 van de tekst betreffende de vliegeniers, heeft dus voor gevolg, indien men het naar de letter opvat, deze laatsten te doen genieten van de afronding tot het hogere jaar, terwijl dat voordeel steeds is beschouwd geworden als zijnde bestemd enkel voor de tijdens de oorlog 1914-1918 bewezen diensten.

Het spreekt vanzelf dat de wetgever van 1930 dat niet heeft gewild.

Bijgevolg stelt de Regering voor, ten einde de misbruiken te voorkomen die uit de letterlijke interpretatie van de teksten zouden kunnen voortvloeien, artikel 53 van de samengeordende wetten te wijzigen door de referte naar artikel 51 die het bevat, te vervangen door een tot de eerste twee alinea's van dat artikel beperkte referte, derwijze dat niet meer zal kunnen betwist worden dat het voordeel van de tot op het hogere jaar afgeronde verdubbeling alleen bestemd is voor de diensten die bij de oorlogsvoet zijnde legers werden doorgebracht en voor de duur van de internering.

*
**

Anderdeels zijn een zeker aantal beroepsonderofficiëren, onmiddellijk na de bevrijding van het grondgebied, gelast geworden tijdelijk het ambt van adjunct-griffier bij de Krijgsraad te velde uit te oefenen. Hun benoeming tot deze functies die behoren tot het Ministerie van Justitie, heeft voor gevolg gehad hun de hoedanigheid van militair te doen verliezen wat hun een nadeel kon berokkenen bij hun pensionering.

Daar de betrokkenen er zich ongerust over hadden gemaakt, werd hen de uitdrukkelijke verzekering gegeven dat de onderbreking van hun militaire loopbaan geen enkel schadelijk gevolg zou hebben voor de berekening van hun pensioen. Men was op dat tijdstip de mening toegedaan dat de moeilijkheden die zouden voortvloeien uit de bijzondere toestand waarin deze militairen waren geplaatst, in het raam van de bestaande wetgeving zouden kunnen opgelost worden.

Het Rekenhof heeft evenwel die zienswijze niet gedeeld, want het oordeelt dat de geldende wetgeving het slechts mogelijk maakt de tijd doorgebracht bij de militaire rechtsmachten in aanmerking te nemen als burgerlijke diensten die geen aanleiding kunnen geven tot het toekennen van anciënniteitsbijslagen en voordelen die uitsluitend aan werkelijke militaire diensten verbonden zijn.

Daar het niet logisch zou zijn dat de betrokken onderofficiëren in hun pensioen zouden benadeeld zijn ten gevolge van een benoeming die zij normaal hebben moeten aanvaarden en uit hoofde van de waarborgen die hun zijn gegeven geworden, acht de Regering het nodig de wetten op de militaire pensioenen aan te vullen met een bepaling die de prestaties als adjunct-griffier gelijkstelt met de werkelijke militaire dienst opdat zij zouden in aanmerking kunnen worden genomen voor het bepalen van het aantal verhogingen volgens de weddeschaal, aangerekend in de wedde, die tot basis dient voor het berekenen van het pensioen, en opdat zij zouden aanleiding kunnen geven tot de verhogingen voor de jaren activiteit in de graad evenals, in

et le 30 septembre 1945 prévu par l'article 73, § 1er, 7° des lois coordonnées.

Tels sont les objectifs poursuivis par le présent projet de loi qui prévoit également la revision éventuelle des pensions en cours compte tenu des dispositions qu'il contient.

Le Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget,

W. DE CLERCQ.

Le Ministre de la Défense nationale,

Ch. POSWICK.

voorkomend geval, voor de bij artikel 73, § 1, 7° van de samengeordende wetten voorziene verdubbeling van de oorlogsperiode gelegen tussen 3 september 1944 en 30 september 1945.

Dat zijn de doeleinden die worden nagestreefd door dit ontwerp van wet dat eveneens de eventuele herziening van de bestaande pensioenen voorziet, rekening houdend met de bepalingen die het bevat.

De Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting,

De Minister van Landsverdediging,

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le Conseil d'Etat, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre, Adjoint aux Finances, le 8 mars 1965, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet de loi « modifiant les lois relatives aux pensions militaires coordonnées le 11 août 1923 » a donné le 10 mars 1965 l'avis suivant :

Pour éviter que le personnel navigant de la force aérienne puisse invoquer le bénéfice des articles 53 et 55 qui se réfèrent à l'article 51, les articles 1er et 2 du projet proposent de modifier lesdits articles 53 et 55 en remplaçant la référence à l'article 51, par la référence à l'article 51, alinéas 1er et 2.

..

L'article 55 actuel dispose :

« Le temps passé pendant la guerre soit en non-activité, soit en congé sans solde en attendant la mise à la retraite ou le licenciement par réforme pour infirmité du fait de la guerre sera compté comme service effectif dans le règlement de la pension et fera bénéficier les intéressés des articles 51, 52 et 58 ».

La référence à l'article 51 signifie uniquement que le temps dont il est question dans l'article 55 sera compté double.

Dès lors, la modification que le projet entend apporter à l'article 55 et qui consiste uniquement à exclure l'application de l'article 51, alinéa 3, est sans portée juridique puisque cet alinéa règle une autre matière.

L'article 2 du projet devrait donc être omis.

L'article 4 devrait être modifié en conséquence.

La chambre était composée de MM. :

J. SUETENS, *premier président*;
G. HOLOYE, *conseiller d'Etat, président*;
J. MASQUELIN, *conseiller d'Etat*;
G. DE LEUZE, *greffier adjoint, greffier*.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. SUETENS.

Le rapport a été présenté par M. H. VLIEBERGH, auditeur.

Le Greffier, *Le Président,*
(s.) G. DE LEUZE (s.) J. SUETENS

Pour expédition délivrée au Ministre, Adjoint aux Finances.

Le 12 mars 1965.

Le Greffier du Conseil d'Etat,

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 8e maart 1965 door de Minister, Adjunct voor Financiën, verzocht hem, *binnen een termijn van ten hoogste drie dagen*, van advies te dienen over een ontwerp van wet « tot wijziging van de op 11 augustus 1923 samengeordende wetten betreffende de militaire pensioenen », heeft de 10^e maart 1965 het volgend advies gegeven :

Om te voorkomen dat het varend personeel van de luchtmacht zich zou kunnen beroepen op het voordeel van de artikelen 53 en 55, die naar artikel 51 verwijzen, stellen de artikelen 1 en 2 van het ontwerp voor, genoemde artikelen 53 en 55 te wijzigen door vervanging van de verwijzing naar artikel 51 door een verwijzing naar artikel 51, eerste en tweede lid.

..

Het huidige artikel 55 bepaalt :

« De tijd onder de oorlog doorgebracht, 't zij in non-activiteit, 't zij met verlof zonder soldij in afwachting der oppensioenstelling of der afdanking wegens reform uit oorzaak van door de oorlog opgedane lichaamsgebreken, zal bij het regelen van het pensioen als werkelijke dienst gerekend worden, waardoor de belanghebbenden het voordeel van artikelen 51, 52 en 58 zullen verkrijgen ».

De verwijzing naar artikel 51 betekent alleen dat de in artikel 55 bedoelde tijd dubbel zal worden geteld.

De wijziging welke het ontwerp in artikel 55 wil aanbrengen, en die er alleen in bestaat de toepassing van artikel 51, derde lid, uit te sluiten, heeft derhalve juridisch geen betekenis, want dat lid regelt een andere aangelegenheid.

Artikel 2 van het ontwerp zou dus moeten vervallen.

Artikel 4 zou dienovereenkomstig moeten worden gewijzigd.

De kamer was samengesteld uit de HH. :

J. SUETENS, *eerste voorzitter*;
G. HOLOYE, *Staatsraad, voorzitter*;
J. MASQUELIN, *Staatsraad*;
G. DE LEUZE, *adjunct-greffier, greffier*.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. SUETENS.

Het verslag werd uitgebracht door de H. H. VLIEBERGH, auditeur.

De Griffier, *De Voorzitter,*
(get.) G. DE LEUZE. (get.) J. SUETENS.

Voor uitgifte afgeleverd aan de Minister, Adjunct voor Financiën.

De 12e maart 1965.

De Griffier van de Raad van State,

R. DECKMYN.

PROJET DE LOI

BAUDOUIN, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir, SALUT.

Sur la proposition de Notre Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget et de Notre Ministre de la Défense nationale,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives, le projet de loi dont la teneur suit :

Article premier.

L'article 53 des lois sur les pensions militaires, coordonnées par l'arrêté royal du 11 août 1923, est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 53. — La supputation du bénéfice prévu par l'article 51, alinéas 1er et 2, et par l'article 52, s'établit, pour chacun d'eux, en totalisant les périodes de service à faire valoir.

» La fraction d'année que comporte éventuellement le total sera comptée pour un an en ce qui regarde le bénéfice prévu par l'article 51, alinéas 1er et 2; la fraction de mois sera comptée pour un mois en ce qui regarde le bénéfice prévu par l'article 52. »

Art. 2.

Un article 77 rédigé comme suit est inséré dans le titre VI, introduit dans les mêmes lois coordonnées par la loi du 24 avril 1958 :

« Art. 77. — Pour l'application des présentes lois, le temps pendant lequel les militaires au-dessous du rang d'officier ont exercé des fonctions de greffier-adjoint de Conseil de guerre en campagne entre le 3 septembre 1944 et la date de leur mise à la pension d'ancienneté, compte comme du service militaire effectif. Les intéressés sont considérés comme étant en force à l'armée belge pendant la durée desdites fonctions. »

Art. 3.

Les pensions qui auraient été calculées sur des bases plus favorables que celles prévues à l'article 1er seront révisées avec effet au premier du mois qui suivra la publication de la présente loi au *Moniteur belge*. Les pensions pour lesquelles il y a lieu de faire application de l'article 2 seront révisées à compter de leur date de prise de cours.

Donné à Bruxelles, le 2 juin 1966.

BAUDOUIN.

PAR LE ROI :

Le Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget,

W. DE CLERCQ.

Le Ministre de la Défense nationale,

Ch. POSWICK.

WETSONTWERP

BOUDEWIJN, KONING DER BELGEN.

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting en van Onze Minister van Landsverdediging,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het ontwerp van wet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Eerste artikel.

Artikel 53 van de wetten op de militaire pensioenen, gecoördineerd bij het koninklijk besluit van 11 augustus 1923, wordt vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 53. — De berekening van het voordeel, omschreven in artikel 51, eerste en tweede lid, en in artikel 52, geschiedt voor elk artikel door samentelling van de in aanmerking te nemen diensttermijnen.

» Het jaaronderdeel, eventueel bekomen in de berekening der diensten die het in artikel 51, eerste en tweede lid, omschreven voordeel verlenen, telt voor één jaar; voor de diensten die aanleiding geven tot het in artikel 52 omschreven voordeel, komt het maandonderdeel in aanmerking voor één maand. »

Art. 2.

Een artikel 77, opgesteld als volgt, wordt toegevoegd aan Titel VI, in dezelfde gecoördineerde wetten ingelast door de wet van 24 april 1958 :

« Art. 77. — Voor de toepassing van deze wetten wordt als werkelijke militaire dienst geteld, de tijd gedurende welke de militairen beneden de rang van officier, tussen 3 september 1944 en de datum van hun pensionering wegens diensttijd, functies hebben uitgeoefend van adjunct-griffier bij de Krijgsraad te velde. De betrokkenen worden geacht deel uit te maken van het Belgisch leger tijdens de duur van de voormelde functies. »

Art. 3.

De pensioenen die mochten berekend zijn op voordeliger grondslagen dan deze omschreven in artikel 1, worden herzien met uitwerking op de eerste dag van de maand, volgend op die gedurende welke deze wet in het *Belgisch Staatsblad* is bekendgemaakt. De pensioenen waarvoor toepassing dient gemaakt van artikel 2 worden herzien te rekenen van de datum waarop zij een aanvang hebben genomen.

Gegeven te Brussel, 2 juni 1966.

VAN KONINGSWEGE :

*De Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting,**De Minister van Landsverdediging,*